

განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრი
NATIONAL CENTER FOR EDUCATIONAL QUALITY ENHANCEMENT

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის დასკვნა უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამის შესახებ

ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა

ევროპის უნივერსიტეტი

შეფასების თარიღი - 2019 წლის 3 ივნისი

დასკვნის წარდგენის თარიღი

თბილისი

2019

ინფორმაცია უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების შესახებ

დაწესებულების სახელწოდება ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმის მიითითებით	ევროპის უნივერსიტეტი, კერძო სამართლის იურიდიული პირი, შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება
დაწესებულების საიდენტიფიკაციო კოდი	201954956
დაწესებულების სახე	სასწავლო უნივერსიტეტი

ინფორმაცია საგანმანათლებლო პროგრამის შესახებ

საგანმანათლებლო პროგრამის დასახელება	ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა
განათლების საფეხური	ბაკალავრიატი
მისანიჭებელი კვალიფიკაცია კვალიფიკაციის კოდის მიითითებით	ბიზნესის ადმინისტრირების ბაკალავრი კოდი 02
სწავლების ენა	ქართული
კრედიტებისრაოდენობა	240
პროგრამის სტატუსი (ავტორიზებული/აკრედიტებული/ახალი)	აკრედიტირებული

ექსპერტთა ჯგუფის წევრები

თავმჯდომარე (სახელი, გვარი, უსდ/ორგანიზაცია, ქვეყანა)	დავით ასლანიშვილი, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, საქართველო
წევრი (სახელი, გვარი, უსდ/ორგანიზაცია, ქვეყანა)	პაატა კუნჭულია, თბილისის ღია უნივერსიტეტი, საქართველო
წევრი (სახელი, გვარი, უსდ/ორგანიზაცია, ქვეყანა)	დავით ცირაშუა, ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი, საქართველო

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის შემადგენელი დასკვნა

ზოგადი ინფორმაცია საგანმანათლებლო პროგრამის შესახებ

- ევროპის უნივერსიტეტში ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა ხორციელდება 2014 წლიდან. პროგრამას აკრედიტაცია მიენიჭა საგანმანათლებლო პროგრამების აკრედიტაციის საბჭოს 2014 წლის 22 ივლისის N165 გადაწყვეტილებით. წინა აკრედიტაციისგან განსხვავებით და ბაზარზე არსებული მოთხოვნების გათვალისწინებით, პროგრამის ხელმძღვანელისა და კომიტეტის მიერ პროგრამების შეფასების საფუძველზე პროგრამის რეზრენდინგი განხორციელდა და პროგრამაში შევიდა ცვლილებები, როგორც პროგრამის დიზაინში, ასევე კრედიტების განაწილების სქემაში.
- საბაკალავრო კურსში გაძლიერებულია ინგლისური ენის სწავლება და დატვირთვა. უნივერსიტეტს სტრატეგიულ მიმართულებად არჩეული აქვს საერთაშორისო კავშირ-ურთიერთობების გაღრმავება, რიგ საერთაშორისო პროექტში მჭიდრო ინტეგრირება (ერაზმუსი, ვიშეგრადის ქვეყნების პროექტები, ჰარვარდის სკოლასთან აფილირებული პროგრამების დანერგვა მიკროეკონომიკაში და ა.შ.).
- პროგრამაში დამატებულია IT მიმართულების საგანი, ბიზნესის სფეროში მიმდინარე ტენდენციების გათვალისწინებით დამატებულია საგნები - ბიზნესის ეთიკა და სოციალური პასუხისმგებლობა და მეწარმეობა.
- შეცვლილია არჩევითი კურსების ჩამონათვალიც, დამატებულია ზოგადი განათლების კურსები მომხმარებლის ქცევისა და ფსიქოლოგიის კუთხით, აგრეთვე გლობალიზაციის და ეკონომიკური ინტეგრაციის მიმართულებით.
- ბიზნესის ადმინისტრირების განახლებული საბაკალავრო პროგრამა აკრედიტაციის მიზნებისათვის წარდგენილია შემდეგი ფორმით:
  - საბაკალავრო პროგრამა აგებულია ECTS სისტემის საფუძველზე.
  - პროგრამის ხანგრძლივობაა 4 აკადემიური წელი (8 სემესტრი).
  - პროგრამის მოცულობაა 240 კრედიტი. 1 კრედიტი მოიცავს 25 საათს.
  - ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო პროგრამის კრედიტების მოცულობა შემდეგნაირადაა განაწილებული:
    - სავალდებულო კომპონენტი - 201 კრედიტი (საუნივერსიტეტო სავალდებულო სასწავლო კურსები - 26 კრედიტი, სპეციალობის სავალდებულო სასწავლო კურსები - 163 კრედიტი, საბაკალავრო ნაშრომი - 12 კრედიტი);
    - არჩევითი კომპონენტი - 39 კრედიტი (სპეციალობის არჩევითი სასწავლო კურსები - 9 კრედიტი, არჩევითი სასწავლო კურსები ან პროგრამის თავისუფალი კრედიტები - 30 კრედიტი).
  - ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო პროგრამით მისანიჭებელ კვალიფიკაციაა ბიზნესის ადმინისტრირების ბაკალავრი.

აკრედიტაციის ვიზიტის მიმოხილვა

აკრედიტაციის ვიზიტი განხორციელდა 2019 წლის 3 ივნისს. ვიზიტამდე 2 კვირით ადრე, განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრის მიერ გაზიარებულ/მოწოდებულ იქნა დეტალური მასალა აკრედიტაციაზე წარდგენილი ბიზნეს ადმინისტრირების საბაკალავრო პროგრამის თაობაზე. განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრის შეთავაზებით (ცენტრის წარმომადგენელი ქალბატონი თამარ აფრასიძე) 2019 წლის 29 მაისს ექსპერტებს ჰქონდათ წინასააკრედიტაციო შეხვედრა (დავით ასლანიშვილი, პაატა კუნჭულია, დავით ცირამუა), რათა განეხილათ სააკრედიტაციოდ წარმოდგენილი საბაკალავრო პროგრამის დოკუმენტაცია. ექსპერტები გაეცნენ კანონმდებლობის მოთხოვნათა შესაბამისად შედგენილ აკრედიტაციის სახელმძღვანელოს და განისაზღვრა ის აუცილებელი კითხვები, რომელიც ვიზიტისას დაისვა უმაღლესი საგანმანათლებლო საბაკალავრო პროგრამის აკრედიტაციის სტანდარტებთან და კომპონენტებთან შესაბამისობის დადგენის მიზნით.

3 ივნისს დაწესებულებაში ვიზიტი დაიწყო წინასწარ შემუშავებული დღის წესრიგის შესაბამისად, 10:00 საათზე. სამუშაო განრიგის მიხედვით შეხვედრა/გასაუბრება შედგა ევროპის უნივერსიტეტის ადმინისტრაციასთან, რომლის ერთ-ერთ პროგრამას წარმოადგენს აკრედიტაციაზე წარდგენილი ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო პროგრამა (ვიცერექტორი სასწავლო და სამეცნიერო მიმართულებით და პროგრამის ხელმძღვანელი, ვიცერექტორი ადმინისტრაციული მიმართულებით, ფაკულტეტის დეკანი, ხარისხის უზრუნველყოფის დეპარტამენტის უფროსი, საერთაშორისო ურთიერთობების სამსახურის უფროსი, სტრატეგიული განვითარების მენეჯერი), თვითშეფასების ჯგუფთან, პროგრამის ხელმძღვანელთან, აკადემიურ პერსონალთან, მოწვეულ პერსონალთან, ხარისხის სამსახურთან, სტუდენტებთან, ფაკულტეტის წარმომადგენლებთან, კურსდამთავრებულებთან, დამსაქმებლებთან. ასევე, ვიზიტის ფარგლებში, განხორციელდა მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის (ბიბლიოთეკა, სასწავლო აუდიტორიები, ლაბორატორიები, კაბინეტები და ა.შ) დათვალიერება. სამუშაო შეხვედრა მიმდინარეობდა მშვიდ გარემოში, კონსტრუქციული დიალოგით და მსჯელობით კონკრეტულ საკითხებთან მიმართებით. ექსპერტთა ჯგუფს საშუალება ჰქონდა ობიექტურად შეეფასებინა პროგრამა თითოეული სტანდარტის მიხედვით.

ვიზიტი დასრულდა დღის წესრიგით გათვალისწინებულ დროს - 19:00 საათზე.

საგანმანათლებლო პროგრამის სტანდარტებთან შესაბამისობის მოკლე მიმოხილვა

- ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო პროგრამაში ფორმულირებული მიზნები შეესაბამება დაწესებულების მისიას. პროგრამაში ჩამოყალიბებულია სწავლის შედეგები და სწავლის მეთოდები. თუმცა ჩვენი აზრით პროგრამის კომპონენტებისა და წარმოდგენილ საგნებს შორის მკაფიოდ არ არის განსაზღვრული სწავლის

შედეგებისა და სწავლის მეთოდების შესაბამისობა პროგრამის კომპონენტის სპეციფიკის გათვალისწინებით;

- საბაკალავრო პროგრამის დანერგვისა და განვითარების მიზანი იყო ბაზრის თანამედროვე ტენდენციების გათვალისწინება და მათი შესაბამისი კადრების მომზადება. ამ მხრივ ბიზნეს ადმინისტრირების რიგი მიმართულება (ტურიზმი) საერთოდ არ არის წარმოდგენილი სავალდებულო და არჩევით საგნებს შორის. საგნებს შორის არ ისწავლება ფული და საბანკო საქმე. ამავდროულად, არის რიგი საგნებისა, რომელთა ბმა ბიზნესის ადმინისტრირებასთან სუსტია, ხოლო ზოგიერთი მიმართულება გადაჭარბებულად მიეწოდება სტუდენტებს, ან შინაარსობრივად იმეორებს სხვა საგანს.
- წარმოდგენილი სასწავლო კურსების სილაბუსების ნაწილში არის ტექნიკური შეუსაბამობები, დასახვეწია სავალდებულო ლიტერატურის ოდენობისა და ყოველკვირეული დატვირთვის შესაბამისობის საკითხი.
- ამ ეტაპზე კურსდამთავრებულთა კონტიგენტის დასაქმების მაჩვენებელი მცირეა. თუმცა ამ ფაქტს აქვს თავისი ახსნა, რამეთუ მათი უმრავლესობა მობილობით არის გადმოსული სხვა უმაღლესი სასწავლებლიდან და დანერგილი მეთოდოლოგია და პროგრამის შედეგის შეფასება სრულყოფილად შესაძლებელი იქნება მომდევნო წლების ანალიზის საფუძველზე.
- დახვეწას საჭიროებს საბაკალავრო ნაშრომების ხარისხი. უკვე შესრულებული ნაშრომების ნაწილი შესრულებულია აკადემიური წერის სტანდარტების დარღვევით. ნაშრომებს აკლია ისეთი მნიშვნელოვანი კომპონენტები, როგორიცაა ბიბლიოგრაფია, ციტირება, კვლევის საგანი და მეთოდოლოგია;
- პროგრამაზე მიღების წინაპირობა საჯარო და გამჭვირვალეა. ზოგადი რეგულაცია პროგრამაზე დაშვების წინაპირობების შესახებ ხელმისაწვდომია უნივერსიტეტის ვებ-გვერდსა და შესაბამის ოფიციალურ დოკუმენტაციაში.
- საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამაში შემავალ სხვადასხვა კომპონენტებში გამოყენებულია სწავლების სტანდარტული მეთოდები. თუმცა, აღნიშნული სწავლების მეთოდები სტანდარტულად გამოიყენება პროგრამით გათვალისწინებული სილაბუსების უმრავლესობაში, რაც ბუნდოვანს ხდის ყველა დისციპლინაში მათი გამოყენების საჭიროებას.
- ინტერნაციონალიზაციის კუთხით მნიშვნელოვანია, რომ უნივერსიტეტს ბილატერალური შეთანხმებების ფარგლებში თანამშრომლობს სხვადასხვა ქვეყნის უნივერსიტეტებთან. ამასთან, პროგრამის დანერგვამდე, როგორც წესი, პროგრამა დარდება სხვა უცხოური უნივერსიტეტების იდენტურ პროგრამებს.
- პროგრამის ბიუჯეტს ადგენს ფაკულტეტი, საბაკალავრო პროგრამა და ფაკულტეტიც ფინანსურად მდგრადია.
- უნივერსიტეტი უზრუნველყოფს უცხოური ენის ცოდნის მაღალ სტანდარტს.

- საბაკალავრო პროგრამა არის გამორჩეული თავისი მიზნებიდან და რესურსებიდან გამომდინარე. ის აბალანსებს თეორიულ ცოდნას და თანამედროვე ბაზრის პრაქტიკულ მოთხოვნებს და სტუდენტებს აძლევს საშუალებას განავითარონ მათი უნარ - ჩვევები. სტუდენტთა მხრიდან იგრძნობა პოზიტიური ურთიერთკავშირი, როგორც ფაკულტეტის საბაკალავრო პროგრამის პერსონალთან, ასევე ფაკულტეტის ადმინისტრაციასთან. ამ მხრივ პროგრამის სტუდენტებთან გასაუბრებიდან გამომდინარე ფაკულტეტი მაღალ შეფასებას იმსახურებს. ფაკულტეტის და საკუთრივ პროგრამის მატერიალური ბაზა არის ძლიერი.

რეკომენდაციები

- პროგრამის მიზნები გასაწერია იმგვარად, რომ ცოდნა, უნარები და კომპეტენცია მკაფიოდ გამოჩნდეს პროგრამის გაცხადებულ პრიორიტეტებსა და საბაკალავრო კურსის შედეგს შორის.
- შესაბამისობაშია მოსაყვანი პროგრამის შინაარსი და გაცხადებული მიზნები, რამეთუ სავალდებულო და არჩევით საგანთა ერთობლიობა, რიგ შემთხვევაში, სცილდება პროგრამის შინაარსსა და მიზნებს.
- დაწესებულებამ უნდა უზრუნველყოს პროგრამის სწავლის შედეგების შემუშავების პროცესში კურსდამთავრებულთა და დამსაქმებელთა აქტიური ჩართულობა, რათა უფრო დაუახლოვდეს პროგრამის სწავლის შედეგები და შრომის ბაზრის მოთხოვნები ერთმანეთს.
- მკაფიოდ გაიწეროს ბიზნეს ადმინისტრირების დარგის კონცენტრაციების საგნები და მათი შესწავლის საგნობრივი რუკა (ფინანსები, მენეჯმენტი, აუდიტი, მარკეტინგი, ტურიზმი) და ამის საფუძველზე დაკორექტირდეს სავალდებულო/ არჩევითი საგნების პრიორიტეტები.
- განახლებას საჭიროებს ზოგიერთი სილაბუსი, რათა სასწავლო კურსი ასახავდეს დარგში შექმნილ თანამედროვე ცოდნას.
- უნდა გადაიხედოს პროგრამის ფარგლებში შეთავაზებული საგნების სილაბუსებში არსებული შეფასების კომპონენტები, ამასთან უნდა მოხდეს კომპონენტების მეტი დეტალიზაცია საგნების სპეციფიკის შესაბამისად.
- დაწესებულებამ უნდა უზრუნველყოს საბაკალავრო ნაშრომების შესრულების მაღალი აკადემიური ხარისხი.

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

- გააქტიურდეს პროგრამის პოპულარიზაცია და მარკეტინგი, რომ გაძლიერდეს ინტერესი პროგრამის მიმართ. სასურველია ინტერნაციონალიზაციის დონის ამაღლება და პროფესორების (მათ შორის პარტნიორი საერთაშორისო უნივერსიტეტებიდან) მოწვევა.
- სასურველია ბიზნესის ადმინისტრირების მიმართულებების საგნობრივი კონცენტრაციების გაძლიერება (ფინანსები, აუდიტი, ტურიზმი, მარკეტინგი, მენეჯმენტი), ამასთან ყურადღება უნდა მიექცეს დამსაქმებელთა და სტუდენტთა მოსაზრებას და გაძლიერდეს პრაქტიკული საგნების ხვედრითი წილი.

- მიზანშეწონილია, დაწესებულებამ ელექტრონული პორტალის განვითარების ეტაპზე გახადოს შესაძლებელი გამოცდების შედეგების გასაჩივრების ფუნქციონალის შეთავაზება სტუდენტებისთვის.
- დაწესებულებას წარმოდგენილი საბაკალავრო პროგრამა შედარებული აქვს ერთ ქართულ უსდ-სთან და ორ უცხოურ უნივერსიტეტთან, რაც არასაკმარისია საუკეთესო პრაქტიკის დასადგენად. სასურველია დაწესებულებამ გააძლიეროს მუშაობა ამ მიმართულებით;
- დაწესებულებამ სასურველია დანერგოს ხარისხის გარე შეფასების მექანიზმები.

საუკეთესო პრაქტიკის მოკლე მიმოხილვა (არსებობის შემთხვევაში)

განმეორებითი აკრედიტაციისას, მნიშვნელოვანი მიღწევებისა და/ან პროგრესის მოკლე მიმოხილვა(ასეთის არსებობის შემთხვევაში)

პროგრამის შესაბამისობა აკრედიტაციის სტანდარტებთან

1. საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი, სწავლის შედეგები და მათთან პროგრამის შესაბამისობა

პროგრამას აქვს ნათლად ჩამოყალიბებული მიზნები და სწავლის შედეგები, რომლებიც ლოგიკურადაა ერთმანეთთან დაკავშირებული. პროგრამის მიზნები შეესაბამება უნივერსიტეტის მისიას, მიზნებსა და სტრატეგიულ გეგმას. პროგრამის გაუმჯობესებისთვის მუდმივად ფასდება პროგრამის სწავლის შედეგები.

1.1 პროგრამის მიზნები

პროგრამის მიზნები ასახავს, თუ რა ცოდნის, უნარებისა და კომპეტენციების მქონე კურსდამთავრებულის მომზადებისკენ არის მიმართული იგი და რა წვლილი შეაქვს დარგისა და საზოგადოების განვითარებაში.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

ევროპის უნივერსიტეტის მისიაა სტუდენტზე ორიენტირებული, ხარისხიანი უმაღლესი განათლების შეთავაზება და ადგილობრივი და საერთაშორისო დასაქმების ბაზრისთვის კონკურენტუნარიანი კადრების მომზადება. საქართველოში ცოდნის საზოგადოებასა და ცოდნაზე დაფუძნებული ეკონომიკის ფორმირებაში აქტიური მონაწილეობა და საკუთარი წვლილის შეტანა.

ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი შესაბამისობაშია უნივერსიტეტის მისიასთან. პროგრამის მიზანია კურსდამთავრებული შრომის ბაზარზე იყოს კონკურენტუნარიანი და სოციალური პასუხისმგებლობის მატარებელი მეწარმე, აღმასრულებელი მენეჯერი (აღმასრულებელი, ფინანსური, კომერციული და ა.შ. დირექტორი) ან მენეჯერი. პროგრამის ფარგლებში სტუდენტმა უნდა შეიძინოს ცოდნა საზოგადოებრივი საქმიანობის იმ სხვადასხვა სფეროების შესახებ, რომლებიც შემხებლობაშია ბიზნესის სამყაროსთან: ეკონომიკა, ფინანსები, აღრიცხვა, მენეჯმენტი, მარკეტინგი.

საბაკალავრო პროგრამის დანერგვისა და განვითარების მიზანი იყო ბაზრის თანამედროვე ტენდენციების გათვალისწინება და მათი შესაბამისი კადრების მომზადება. მიზანშეწონილია სავალდებულო და არჩევითი საგნების ჩამონათვალში ცვლილების შეტანა, რადგან მათ შორის არ არის წარმოდგენილი ტურიზმის სფერო. ასევე, პროგრამის ფარგლებში არ ისწავლება ფული და საბანკო საქმე. ამავდროულად, წარმოდგენილია რიგი საგნებისა, რომელთაც სუსტი ზმა აქვთ ბიზნესის ადმინისტრირებასთან. ამასთან, რიგი მიმართულებებისა სტუდენტებს გადაჭარბებულად მიეწოდებათ (მარკეტინგი, ფსიქოლოგია). ზოგიერთი სასწავლო კურსი ან შინაარსობრივად ახლოსაა ან იმეორებს სხვა საგანს (მაგ. ფინანსური მენეჯმენტი და კორპორაციათა ფინანსები).

აღნიშნული საკითხი კიდევ უფრო პრობლემურად იქნა მიჩნეული დამსაქმებელთან გასაუბრებისას, სადაც წარმოდგენილ დამსაქმებლებს შორის იყო ორი კომერციული ბანკი, აუდიტორული კომპანია, ტურისტული სააგენტო, სადაზღვევო კომპანია და

მიკროსაფინანსო კომპანია. გასაძლიერებელია საბაკალავრო პროგრამაზე შესასწავლი საგნები იმგვარად, რომ მათი ძირითადი პარტნიორების - დამსაქმებელი ორგანიზაციების ინტერესი იყოს სრულყოფილად ათვისებული და მათი კურსდამთავრებული იყოს მოთხოვნადი კადრი. ამგვარად პროგრამა დუაბლოვდება შრომის ბაზრის მოთხოვნებს და უფრო მეტად მორგებული გახდება სტუდენტებზე. აღნიშნულის საჭიროებაზე მიუთითებს კურსდამთავრებულთა დასაქმების შედარებით დაბალი მაჩვენებელი. ამ ფაქტს აქვს თავისი ახსნა, რამეთუ მათი უმრავლესობა მობილობით გადმოსული სტუდენტია და დაწესებულების მიერ დანერგილი მეთოდოლოგიისა და პროგრამის შედეგების შეფასება სრულყოფილად შესაძლებელი იქნება მომდევნო წლების ანალიზის მიხედვით.

თუმცა, ვთვლით, რომ ზემოთქმული მოსაზრება დადებით როლს ითამაშებს არსებული სიტუაციის გაუმჯობესებასა და პროგრამის შემდგომ გაძლიერებაში. ბიზნესის ადმინისტრირების საგანმანათლებლო პროგრამის მიზნები საჯაროდ ხელმისაწვდომია ევროპის უნივერსიტეტის ვებ-გვერდზე (<http://www.eu.edu.ge/ge/program/598-biznes-administrirba>).

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- საგანმანათლებლო პროგრამის თვითშეფასების ანგარიში
- ინტერვიუები აკრედიტაციის ვიზიტის დროს აკადემიურ პერსონალთან, სტუდენტებსა და დამსაქმებლებთან
- ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო პროგრამა
- ევროპის უნივერსიტეტის მისია
- ბაზრისა და დამსაქმებლების მოთხოვნების კვლევა
- კურსდამთავრებულთა დასაქმების ანგარიში
- სტუდენტებისა და კურსდამთავრებულების მოთხოვნების კვლევა
- ევროპის უნივერსიტეტის ვებ-გვერდი.

რეკომენდაციები:

- პროგრამის მიზნები გასაწერია იმგვარად, რომ ცოდნა, უნარები და კომპეტენცია მკაფიოდ გამოჩნდეს პროგრამის გაცხადებულ პრიორიტეტებსა და საბაკალავრო კურსის შედეგს შორის.
- შესაბამისობაშია მოსაყვანი პროგრამის შინაარსი და გაცხადებული მიზნები, რამეთუ სავალდებულო და არჩევით საგანთა ერთობლიობა, რიგ შემთხვევაში, სცილდება პროგრამის შინაარსსა და მიზნებს.

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

შეფასება

☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან.

☒ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

1.2 პროგრამის სწავლის შედეგები

- პროგრამის სწავლის შედეგები აღწერს იმ ცოდნას, უნარებსა ან/და პასუხისმგებლობასა და ავტონომიურობას, რომლებსაც სტუდენტი იძენს პროგრამის დასრულებისას;
- პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასების პროცესი მოიცავს სწავლის შედეგების გასაზომად საჭირო მონაცემთა განსაზღვრას, შეგროვებასა და ანალიზს;
- შეფასების შედეგები გამოიყენება პროგრამის გასაუმჯობესებლად.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

პროგრამის სწავლის შედეგები შესაბამისობაშია აღნიშნული საფეხურისთვის გათვალისწინებულ მოთხოვნებთან. კერძოდ, ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო პროგრამის სწავლის შედეგები შესაბამისობაშია პროგრამით დასახულ მიზნებთან. სწავლის შედეგების გასაზომად საჭირო მონაცემთა ერთობლიობა აღწერს პროგრამის დასრულების შემდეგ მისაღწევ კონკრეტულ ცოდნასა და უნარებს.

პროგრამის სწავლის შედეგები რეალისტურია, ამასთან არის გაზომვადი და შეესაბამება კვალიფიკაციის შესაბამისი დონისათვის განსაზღვრულ მოთხოვნებს. პროგრამის კურსდამთავრებულს საშუალება ექნება სწავლა განაგრძოს სწავლების შემდგომ საფეხურზე.

ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო პროგრამა შესაბამისობაში დარგის სპეციფიკასთან, თუმცა შრომის ბაზრის მოთხოვნებს მხოლოდ მეტწილად პასუხობს. დამსაქმებელთა მხრიდან მითითებულ იქნა კონკრეტული უნარები, რომელიც პროგრამის სწავლის შედეგებში აღწერილი არ არის, თუმცა დამსაქმებელთა აზრით, აუცილებელია გააჩნდეს ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო საფეხურის კურსდამთავრებულს.

პროგრამის ფარგლებში სწავლის შედეგების შემუშავებაში მეტწილად ჩართულნი არიან დაინტერესებული პირები. მაღალია ჩართულობის დონე აკადემიური და მოწვეული პერსონალისთვის. თუმცა პროგრამის კურსდამთავრებულების და დამსაქმებლების ჩართულობა სუსტია, რაც დადასტურდა კიდეც შესაბამის პანელთან გასაუბრებაზე.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- თვითშეფასების ანგარიში
- ინტერვიუ პროგრამის ხელმძღვანელთან, ხარისხის სტრუქტურულ ერთეულებთან, აკადემიურ და მოწვეულ პერსონალთან
- ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო პროგრამა
- საგანმანათლებლო პროგრამის სწავლის შედეგები
- სტუდენტთა აკადემიური მოსწრების ანგარიში
- ბაზრისა და დამსაქმებლების მოთხოვნების კვლევა
- სტუდენტებისა და კურსდამთავრებულების მოთხოვნების კვლევა

საგანმანათლებლო პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასების მეთოდოლოგია
რეკომენდაციები: დაწესებულებამ უნდა უზრუნველყოს პროგრამის სწავლის შედეგების შემუშავების პროცესში კურსდამთავრებულთა და დამსაქმებელთა აქტიური ჩართულობა, რათა უფრო დაუახლოვდეს პროგრამის სწავლის შედეგები და შრომის ბაზრის მოთხოვნები ერთმანეთს.
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის   გააქტიურდეს პროგრამის პოპულარიზაცია და მარკეტინგი, რომ გაძლიერდეს ინტერესი პროგრამის მიმართ.
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)
შეფასება   ☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ✓ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი, სწავლის შედეგები და მათთან პროგრამის შესაბამისობა		✓		

2. სწავლების მეთოდოლოგია და ორგანიზება, პროგრამის ათვისების შეფასების ადეკვატურობა

პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები, პროგრამის სტრუქტურა, შინაარსი, სწავლება-სწავლის მეთოდები და სტუდენტთა შეფასება უზრუნველყოფს დასახული მიზნებისა და მოსალოდნელი სწავლის შედეგების მიღწევას.

2.1 პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები
უსდ-ს განსაზღვრული აქვს პირთა პროგრამაზე დაშვების შესაბამისი, გამჭვირვალე, სამართლიანი, საჯარო და ხელმისაწვდომი წინაპირობები და პროცედურები.
სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი
ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები ნათლად არის ფორმულირებული და ჩამოყალიბებული. სტანდარტული მოთხოვნების გარდა (ერთიანი ეროვნული გამოცდა) პროგრამა მოითხოვს რაოდენობრივი ცოდნისა და უნარების ფლობას - ამ მხრივ მოთხოვნებს შორის და საგნობრივი დატვირთვის კუთხით ფოკუსირება ხდება საინფორმაციო ტექნოლოგიებზე და მათემატიკაზე. ეს ხელს უწყობს ჩარიცხულ სტუდენტებს პროგრამით დასახული სწავლის შედეგების უკეთ მიღწევაში. ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები საჯაროდ ხელმისაწვდომია და მისი ნახვა შესაძლებელია უნივერსიტეტის ვებ გვერდზე
მტკიცებულებები/ინდიკატორები
• თვითშეფასების ანგარიში   • ინტერვიუ პროგრამის ხელმძღვანელთან და ხარისხის სამსახურთან   • ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო პროგრამა   • ევროპის უნივერსიტეტის ვებ-გვერდი (http://www.eu.edu.ge/ge/program/598-biznes-administririba).
რეკომენდაციები:
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)
შეფასება
✓ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

2.2 საგანმანათლებლო პროგრამის სტრუქტურა და შინაარსი

პროგრამა შედგენილია უსდ-ში მოქმედი საგანმანათლებლო პროგრამების დაგეგმვის, შემუშავებისა და განვითარების მეთოდოლოგიის გამოყენებით. პროგრამის შინაარსი ითვალისწინებს პროგრამაზე დაშვების წინაპირობებსა და სწავლის შედეგებს. პროგრამის სტრუქტურა თანმიმდევრული და ლოგიკურია. შინაარსი და სტრუქტურა უზრუნველყოფს პროგრამის სწავლის შედეგების მიღწევას. მისანიჭებელი კვალიფიკაცია შესაბამისობაშია პროგრამის შინაარსთან და სწავლის შედეგებთან.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო პროგრამა შემუშავებულია ევროპის უნივერსიტეტში მოქმედი საგანმანათლებლო პროგრამების დაგეგმვის, შემუშავების, დამტკიცების, განვითარების, ცვლილებების შეტანის და გაუქმების პროცედურების შესაბამისად.

საბაკალავრო პროგრამა აგებულია ECTS სისტემის საფუძველზე. პროგრამის ხანგრძლივობაა 4 აკადემიური წელი (8 სემესტრი). პროგრამის მოცულობაა 240 კრედიტი. 1 კრედიტი მოიცავს 25 საათს. **სავალდებულო კომპონენტი - 198 კრედიტი, არჩევითი კომპონენტი - 42 კრედიტი.** სავალდებულო კომპონენტში შემავალი საგნების მინ. 80% წარმოადგენს ბიზნესის ადმინისტრირების კურსებს. ხოლო დანარჩენი ზოგადსაუნივერსიტეტო შესავალი კურსებია (უცხო ენა, აკადემიური წერა და ა.შ.).

ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო პროგრამა მეტწილად პასუხობს პროგრამის საფეხურის შესაბამის განათლებას (ბაკალავრიატი) და პროგრამით მისანიჭებელ კვალიფიკაციასთან (ბიზნესის ადმინისტრირების ბაკალავრი) შესაბამისობას.

პროგრამა განსაკუთრებულ ყურადღებას უთმობს ინგლისური ენის სწავლებას და ნაწილობრივ იყენებს ინგლისურენოვან ლიტერატურას. ამასთანავე, კორპორაციული ფინანსების სილაბუსში და სასწავლო კურსში, რომელიც ქართულ ენაზე ისწავლება, სილაბუსში გამოყენებულია მხოლოდ ინგლისურენოვანი წიგნი - Brealey Richard A., Myers Stewart C., Allen Franklin, Principles of Corporate Finance, McGraw Hill. უპრიანია ქართულ ენაზე ლიტერატურის მითითებაც, რამეთუ აღნიშნული ლიტერატურა და მისი ათვისება მოითხოვს სრულფასოვნად ინგლისური ენის ცოდნას, რომელიც სცილდება დაწესებულ სტანდარტს - B2.

უპრიანია პროგრამაში მკაფიოდ გაიწეროს ბიზნესის ადმინისტრირების დარგის კონცენტრაციები (ფინანსები, მენეჯმენტი, აუდიტი, მარკეტინგი, ტურიზმი) და ამის საფუძველზე დაკორექტირდეს სავალდებულო/ არჩევითი საგნების გადანაწილება.

საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამაში შემავალ სხვადასხვა კომპონენტებში გამოყენებულია სწავლების სტანდარტიზებული მეთოდები. თუმცა, აღნიშნული სწავლების

მეთოდები სტანდარტულად გამოიყენება პროგრამით გათვალისწინებული სილაბუსების უმრავლესობაში, რაც ბუნდოვანს ხდის ყველა დისციპლინაში მათი გამოყენების საჭიროებას.

დაგეგმილია რიგი სასწავლო კურსებისთვის ინგლისურენოვანი პროგრამის დანერგვა საბაკალავრო პროგრამაზე, რაც გაზრდის პროგრამის მიმზიდველობას და მის გლობალურ აღიარებას შეუწყობს ხელს. ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო პროგრამის შესახებ ინფორმაცია საჯაროდ ხელმისაწვდომია ევროპის უნივერსიტეტის ვებ-გვერდზე (<http://www.eu.edu.ge/ge/program/598-biznesis-administririba>).

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- თვითშეფასების ანგარიში
- ევროპის უნივერსიტეტში მოქმედი საგანმანათლებლო პროგრამების დაგეგმვის, შემუშავების, დამტკიცების, განვითარების, ცვლილებების შეტანის და გაუქმების პროცედურები
- ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო პროგრამა
- ბიზნესის ადმინისტრირების საგანმანათლებლო პროგრამის დანართი #5 - სასწავლო გეგმა
- სილაბუსები
- ბაზრისა და დამსაქმებლების მოთხოვნების კვლევა
- სტუდენტებისა და კურსდამთავრებულების მოთხოვნების კვლევა
- რექტორის 2018 წლის 16 ოქტომბრის ბრძანება #94
- კომიტეტის საქმიანობის ანგარიში

რეკომენდაციები:

- შკაფიოდ გაიწეროს ბიზნეს ადმინისტრირების დარგის კონცენტრაციების საგნები და მათი შესწავლის საგნობრივი რუკა (ფინანსები, მენეჯმენტი, აუდიტი, მარკეტინგი, ტურიზმი) და ამის საფუძველზე დაკორექტირდეს სავალდებულო/არცვეთი საგნების პრიორიტეტები.

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

- სასურველია ინტერნაციონალიზაციის დონის ამაღლება და მოწვეული პროფესორების (მათ შორის პარტნიორი საერთაშორისო უნივერსიტეტებიდან) მოწვევა
- სასურველია ყურადღება მიექცეს სტუდენტთა მოსაზრებას და გაძლიერდეს პრაქტიკული საგნების ხვედრითი წილი

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

შეფასება

☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☒ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

2.3. სასწავლო კურსი
➤ ძირითადი სპეციალობის თითოეული სასწავლო კურსის სწავლის შედეგები შეესაბამება პროგრამის სწავლის შედეგებს, ხოლო ყოველი სასწავლო კურსის შინაარსი და კრედიტების რაოდენობა შეესაბამება ამ კურსის სწავლის შედეგებს;   ➤ სილაბუსში მითითებული სასწავლო მასალა დაფუძნებულია სწავლის სფეროს/დარგის აქტუალურ მიღწევებზე და უზრუნველყოფს პროგრამის სწავლის შედეგების მიღწევას.
სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო პროგრამის სპეციალობის ძირითადი სასწავლო კურსების სწავლის შედეგები შეესაბამება პროგრამის სწავლის შედეგებს და ამდენად, მათი ერთიანობა უზრუნველყოფს პროგრამით დასახული სწავლის შედეგების მიღწევას. პროგრამის ფარგლებში შემუშავებულია სწავლის შედეგების რუკა, რომელიც განსაზღვრავს თითოეული სასწავლო კურსით მისაღწევ პროგრამის სწავლის შედეგს (სასწავლო კურსის მონაწილეობას კონკრეტული სწავლის შედეგის მიღწევაში). ამასთანავე, სილაბუსების უმრავლესობის შედგენის წესი და შეფასების კომპონენტები იდენტურია საგნის სპეციფიკის მიუხედავად.   შეინიშნება სილაბუსში არსებული სავალდებულო სასწავლო ლიტერატურის (წიგნის) მრავალფეროვნება. მაგალითად საგანში - ბიზნესის სამართალი სილაბუსის მიხედვით ისწავლება 13 (ცამეტი) სავალდებულო წიგნი. ამასთანავე, ყოველკვირულ დატვირთვის გრაფაში გვერდის ნაცვლად მითითებულია წიგნების ნუმერაცია (ერთ კვირაში 4 (ოთხი) წიგნიდან მასალა), რაც საკმაოდ ართულებს სტუდენტის მიერ საგნის ათვისებას. ანალოგიური პრობლემა - კვირების მიხედვით გვერდების არ მითითება და მხოლოდ წიგნის ან თავის მონიშვნა შეინიშნება არაერთ სხვა სილაბუსებშიც.   ამასთანავე, საგანში - ფინანსური ბაზარი - გამოყენებული ლიტერატურა და მასალა ვერ პასუხობს საბაკალავრო პროგრამის გაცხადებულ სწავლის შედეგს ფინანსურ ცოდნასთან მიმართებით. სასურველია პროგრამის დახვეწის კვალდაკვალ პროგრამის მიზნებიდან გამომდინარე რიგი ახალი სილაბუსის შემოტანა, რაც გაამდიდრებს სტუდენტთა სწავლის დონეს.
მტკიცებულებები/ინდიკატორები

• თვითსეფასების ანგარიში   • ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო პროგრამა   • პროგრამის დანართი #2 - პროგრამის სწავლის შედეგების რუკა   • პროგრამის დანართი #3 - სწავლებისა და სწავლის მეთოდებით სწავლის შედეგების მიღწევის შეფასების რუკა   • პროგრამის დანართი #4 - პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასება, შეფასების ინდიკატორების სასწავლო კურსებთან და შეფასების მეთოდებთან შესაბამისობის რუკა   • სილაბუსები
რეკომენდაციები: • განახლებას საჭიროებს ზოგიერთი სილაბუსი, რათა სასწავლო კურსი ასახავდეს დარგში შექმნილ თანამედროვე ცოდნას(მაგ. ფინანსური ბაზარი).   • უნდა გადაიხედოს პროგრამის ფარგლებში შეთავაზებული საგნების სილაბუსებში არსებული შეფასების კომპონენტები, ამასთან უნდა მოხდეს კომპონენტების მეტი დეტალიზაცია საგნების სპეციფიკის შესაბამისად.
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის   • სასურველია სილაბუსებში მითითებული იყოს სავალდებულო ლიტერატურის ოდენობა და სტუდენტთა ყოველკვირული დატვირთვა (გვერდების მითითებით).
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)
შეფასება   ☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☒ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

2.4 პრაქტიკული, სამეცნიერო/კვლევითი/შემოქმედებითი/საშემსრულებლო და ტრანსფერული უნარების განვითარება   პროგრამა უზრუნველყოფს, სწავლის შედეგების შესაბამისად, სტუდენტთა პრაქტიკული, სამეცნიერო/კვლევითი/შემოქმედებითი/საშემსრულებლო და ტრანსფერული უნარების განვითარებას და/ან მათ კვლევით პროექტებში ჩართვას.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო პროგრამა უზრუნველყოფს სტუდენტის პრაქტიკული უნარების განვითარებას. სასწავლო კურსების ფარგლებში დიდი დოზითაა გამოყენებული პრაქტიკული მეცადინეობები და სამუშაო ჯგუფში მუშაობა. სტუდენტთა პრაქტიკული უნარების განვითარებას ემსახურება პროგრამით გათვალისწინებული სასწავლო კომპონენტი „პრაქტიკუმი“, რომლის მიზანია სტუდენტს გამოუმუშაოს ERP სისტემის ბაზაზე პერსონალის მართვაში, ფინანსურ აღრიცხვასა და მმართველობით აღრიცხვაში მიღებული თეორიული ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი; განუვითაროს სტუდენტს ბიზნესის პრობლემების პროგნოზირებისა და შეფასების, ფინანსური ანალიზისა და პროგნოზირების გამოყენების უნარი კომპანიის მართვის სისტემაში. სტუდენტთა პრაქტიკით უზრუნველყოფის მიზნით პროგრამის ფარგლებში გაფორმებულია თანამშრომლობის მემორანდუმი 9 კომპანიასთან, მათ შორის სს „ბაზისბანკი“, სს „ხალიკბანკი საქართველო“, შპს „ახალი ქართული კაპიტალი“.

საბაკალავრო ნაშრომების დაცვის პროცედურებს ესაჭიროება დახვეწა. დაცული საბაკალავრო ნაშრომების ნაწილი (ზოგიერთ ნაშრომში არ არის სქოლიო, არ არის ციტირება, არ ჩანს გამოკვეთილად მეთოდოლოგია და საგანი).

პრაქტიკული და კვლევითი უნარების განვითარების ხელშეწყობის მიზნით უნივერსიტეტში პროგრამის ფარგლებში ხდება პროექტების, სტუდენტური კონფერენციების, სხვადასხვა ღონისძიებების ორგანიზება და ჩატარება.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- საბაკალავრო ნაშრომები
- ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო პროგრამა
- პროგრამის დანართი #5 - სასწავლო გეგმა
- პრაქტიკის სილაბუსი
- საბაკალავრო ნაშრომის სილაბუსი
- თანამშრომლობის მემორანდუმები
- სტუდენტური კონფერენციების შესახებ ანგარიში
- საერთაშორისო ურთიერთობების სამსახურის ანგარიში ბიზნესის ადმინისტრირების პროგრამის ინტერნაციონალიზაციის შესახებ.

რეკომენდაციები:

- დაწესებულებამ უნდა უზრუნველყოს საბაკალავრო ნაშრომების შესრულების მაღალი აკადემიური ხარისხი.

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

შეფასება

- ☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- ✓ **მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან**
- ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

2.5 სწავლება-სწავლის მეთოდები

პროგრამა ხორციელდება სტუდენტზე ორიენტირებული სწავლება-სწავლის მეთოდების გამოყენებით. სწავლება-სწავლის მეთოდები შეესაბამება სწავლების საფეხურს, კურსის შინაარსს, სწავლის შედეგებს და უზრუნველყოფს მათ მიღწევას.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო პროგრამის ფარგლებში ყურადღებით იქნა შესწავლილი თუ როგორ უზრუნველყოფს საბაკალავრო პროგრამა სწავლება-სწავლის მეთოდების შესაბამისობას სწავლების საფეხურთან, შინაარსთან და სწავლის შედეგებთან. ინტერვიუებისა და წარდგენილი დოკუმენტების ანალიზის შედეგად დადგინდა, რომ პროგრამის განხორციელებაში ჩართული აკადემიური და მოწვეული პერსონალის მიერ ხდება სწავლება-სწავლის შემდეგი მეთოდების გამოყენება: ვერბალური ანუ ზეპირსიტყვიერი მეთოდი, წიგნზე მუშაობის მეთოდი, წერითი მუშაობის მეთოდი, ახსნა-განმარტებითი მეთოდი, დისკუსია/დებატები, პრეზენტაცია, ჯგუფური მუშაობა, საქმიანი (როლური) თამაშები, ინდუქცია/დედუქცია, ანალიზის და სინტეზის მეთოდი, (PBL) , შემთხვევის ანალიზი (Case study) და სხვა.

აღნიშნული მეთოდები შესაბამისობაშია საბაკალავრო სწავლების საფეხურთან.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- თვითშეფასების ანგარიში
- ინტერვიუები პროგრამაზე პასუხისმგებელ პირებთან
- ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო პროგრამა
- პროგრამის დანართი #3 - სწავლებისა და სწავლის მეთოდებით სწავლის შედეგების მიღწევის შეფასების რუკა
- სილაბუსები
- ევროპის უნივერსიტეტის ინდივიდუალური სასწავლო გეგმის შემუშავების მეთოდოლოგია
- საკონსულტაციო შეხვედრების 2018-19 აკადემიური წლის შემოდგომის სემესტრის განრიგი

რეკომენდაციები:

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის   • სასურველია შეფასების კომპონენტების და მათი ხვედრითი წილის (ქულების) მეტი დეტალიზაცია (კვლევითი პროექტი, ტესტი, ფინალური გამოცდა, პრეზენტაცია)
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)
შეფასება   ☒ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

2.6. სტუდენტების შეფასება
სტუდენტების შეფასება ხორციელდება დადგენილი პროცედურების მიხედვით, გამჭვირვალეა და კანონმდებლობასთან შესაბამისი.   სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი   დაწესებულებაში სტუდენტთა შეფასება ხორციელდება კანონმდებლობის შესაბამისად, კერძოდ შეფასების სისტემა სრულად შეესაბამება საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2007 წლის N3 ბრძანებაში აღწერილ კრედიტთა გაანგარიშების წესს.   დაწესებულება უზრუნველყოფს სტუდენტების სამართლიან და გამჭვირვალე შეფასებას პროგრამის ფარგლებში. შეფასების კრიტერიუმების, მინიმალური ქულების და შეფასების ფორმატის შესახებ სტუდენტები წინასწარ არიან ინფორმირებულები.   დაწესებულების აკადემიური პერსონალი უზრუნველყოფს სტუდენტთა შეფასებას წინასწარ განსაზღვრული პროცედურების შესაბამისად. სტუდენტები ინფორმირებულები არიან შეფასების გასაჩივრების წესის და პროცედურების შესახებ, მათ შორის, პრაქტიკაშიც არსებობს გამოცდის შედეგების გასაჩივრების გამოცდილება.   შუალედურ და ფინალურ გამოცდებს დაწესებულებაში ადმინისტრირებას უწევს საგამოცდო ცენტრი, რომელიც იღებს სტუდენტების საჩივრებსაც.

სტუდენტები მიმდინარე შეფასებას გონივრულ ვადაში იღებენ სტუდენტებისთვის განკუთვნილ სასწავლო პროცესის ადმინისტრირების ელექტრონულ პორტალზე. პორტალი ამჟამად განვითარების ეტაპზეა, თუმცა შეფასებების ნაწილში მისი მომზადება დასრულებულია.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო პროგრამა
- სასწავლო კურსების სილაბუსები
- ელექტრონული პორტალი (eun.edu.ge)
- პროგრამის თვითშეფასების ანგარიში
- საგამოცდო ცენტრის დებულება
- დაწესებულებაში ვიზიტისას მიღებული ინფორმაცია

რეკომენდაციები:

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

- მიზანშეწონილია, დაწესებულებამ ელექტრონული პორტალის განვითარების ეტაპზე გახადოს შესაძლებელი გამოცდების შედეგების გასაჩივრების ფუნქციონალის შეთავაზება სტუდენტებისთვის.

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

შეფასება

- ☒ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
სწავლებისმეთოდოლოგიადაორგანიზება, პროგრამისათვის		✓		

სტუდენტების ადეკვატურობა				

3. სტუდენტთა მიღწევები, მათთან ინდივიდუალური მუშაობა

პროგრამა უზრუნველყოფს სტუდენტზე ორიენტირებული გარემოს შექმნას, შესაბამისი სერვისების შეთავაზებით: ხელს უწყობს სტუდენტების მაქსიმალურ ინფორმირებას, ახორციელებს მრავალფეროვან ღონისძიებებს და ხელს უწყობს სტუდენტების ჩართულობას ადგილობრივ და/ან საერთაშორისო პროექტებში.

3.1 სტუდენტთა საკონსულტაციო მომსახურება

სტუდენტი იღებს სასწავლო პროცესის დაგეგმვაზე, აკადემიური მიღწევების გაუმჯობესებაზე, დასაქმებაზე სათანადო კონსულტაციას და კარიერულ განვითარებასთან დაკავშირებით მხარდაჭერას.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

დაწესებულება უზრუნველყოფს სტუდენტთა საკონსულტაციო მომსახურების ყველა ასპექტს, მათ შორის ზრუნავს სტუდენტთა აკადემიური მიღწევების გაუმჯობესებაზე, ხელს უწყობს მათ დასაქმებაში და კარიერულ განვითარებაში. დაწესებულება ასევე უზრუნველყოფს სტუდენტთა ჩართულობას საერთაშორისო პროექტებში, სასწავლო პროგრამის ფარგლებშივეა უზრუნველყოფილი სავალდებულო პრაქტიკის კომპონენტი.

დაწესებულებაში სტუდენტთა კონსულტირებას სასწავლო პროცესის დაგეგმვის მიმართულებით ახორციელებენ სასწავლო პროცესის მართვის მენეჯერები. სტუდენტები აღნიშნული სერვისის შესახებ ინფორმირებულები არიან, გარდა ამისა, საგნების არჩევა/გადარჩევა, შეფასებების მიღების ადმინისტრირება ხორციელდება ელექტრონული პორტალით (eun.edu.ge). სტუდენტები იყენებენ საუნივერსიტეტო ელექტრონულ ფოსტას ადმინისტრაციასთან და აკადემიურ პერსონალთან კომუნიკაციისთვის.

სტუდენტებს კარიერული განვითარებისა და დასაქმების მიმართულებით კონსულტირებას უწევს შესაბამისი ადმინისტრაციული სტრუქტურული ერთეული - სტუდენტთა და კურსდამთავრებულთა მომსახურების ცენტრი. ცენტრი სტუდენტებს პერიოდულად აწვდის ინფორმაციას მიმდინარე ვაკანსიებზე და სტაჟირების შესაძლებლობაზე.

დაწესებულება თანამშრომლობს უცხოურ უმაღლეს სასწავლებლებთან და თანამშრომლობის ფარგლებში ახორციელებს სტუდენტების გაცვლას. მაღალი აკადემიური მოსწრების სტუდენტების მგზავრობა და ცხოვრების ხარჯები ანაზღაურებულია დაწესებულების მიერ. დაწესებულება ახლო მომავალში გეგმავს ამ მიმართულებით მუშაობის გაძლიერებას.

სასწავლო პროგრამაში სტუდენტებისთვის მოცემულია სავალდებულო პრაქტიკის კომპონენტი, რომელიც მიმართულია სტუდენტების პრაქტიკული უნარ-ჩვევების გაუმჯობესებაზე. პრაქტიკის კომპონენტი ხორციელდება კერძო სექტორთან თანამშრომლობით.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები   • საკონსულტაციო შეხვედრების განრიგი   • ხარისხის მართვის სამსახურის მიერ ჩატარებული კვლევების შედეგები   • პროგრამის თვითშეფასების ანგარიში   • სტუდენტთა და კურსდამთავრებულთა ცენტრის დებულება   • ინტერნაციონალიზაციის სტრატეგია და დოკუმენტები/ანგარიშები   • დაწესებულებაში ვიზიტისას მიღებული ინფორმაცია
რეკომენდაციები:
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)
შეფასება   ☒ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ შეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

3.2 მაგისტრანტთა და დოქტორანტთა ხელმძღვანელობა
მაგისტრანტებსა და დოქტორანტებს ჰყავთ კვალიფიციური ხელმძღვანელი:
სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი
მტკიცებულებები/ინდიკატორები
რეკომენდაციები:
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

შეფასება

- ☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
სტუდენტთამიღ წევრები, მათთანინდივიდუალურიმუშაობა	✓			

4. სწავლების რესურსებით უზრუნველყოფა

ადამიანური, მატერიალური, საინფორმაციო და ფინანსური რესურსები უზრუნველყოფს პროგრამის მდგრად, სტაბილურ, ეფექტიან და ეფექტურ ფუნქციონირებას და განსაზღვრული მიზნების მიღწევას.

4.1 ადამიანური რესურსი

- პროგრამას ახორციელებენ შესაბამისი კვალიფიკაციის მქონე პირები, რომლებსაც აქვთ პროგრამით გათვალისწინებული სწავლის შედეგების გამოჩუქავებისათვის აუცილებელი კომპეტენცია.
- პროგრამის განმახორციელებელი აკადემიური/სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის რაოდენობა და დატვირთვა უზრუნველყოფს საგანმანათლებლო პროგრამით განსაზღვრული სასწავლო პროცესის წარმართვას და ასევე, სამეცნიერო-კვლევითი/შემოქმედებითი/ საშემსრულებლო საქმიანობისა და სხვა მათზე დაკისრებული ფუნქციების ჯეროვან შესრულებას. აკადემიურ და მოწვეულ პერსონალს შორის ბალანსი უზრუნველყოფს პროგრამის მდგრადობას.

- პროგრამის ხელმძღვანელს გააჩნია პროგრამის შემუშავებისათვის აუცილებელი ცოდნა და გამოცდილება და უშუალოდაა ჩართული პროგრამის განხორციელებაში.
- პროგრამის სტუდენტები, უსდ-ის მიერ უზრუნველყოფილები არიან სათანადო რაოდენობისა და შესაბამისი კომპეტენციის მქონე ადმინისტრაციული და დამხმარე პერსონალით.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო პროგრამას დაწესებულებაში 33 აკადემიური და მოწვეული პერსონალი ახორციელებს. მათ შორის, 14 აკადემიური პერსონალი და 19 მოწვეული პერსონალი. აკადემიურ პერსონალს შორის 8 პროფესორია (6 აფილირებული პროფესორი), რაც პროგრამის განხორციელებაში ჩართული მთლიანი პერსონალის 24%-ია; 5 ასოცირებული პროფესორი (1 აფილირებული ასოცირებული პროფესორი), რაც მთლიანი პერსონალის 15%-ია. სულ აკადემიური პერსონალი პროგრამის განხორციელებაში ჩართული მთლიანი პერსონალის 42% - ია, ხოლო მოწვეული პერსონალი - 58%.

პროგრამის განხორციელებაში ჩართული პერსონალიდან 25 ბიზნესის ადმინისტრირების მიმართულების სპეციალისტია და შესაბამისად, სპეციალობის სასწავლო კურსებს უძღვება, ხოლო 8 - საუნივერსიტეტო ან ზოგად არჩევით სასწავლო კურსებს, კურსისთვის შესაბამისი კვალიფიკაციით (ინგლისური ენა, აკადემიური წერა, კომპიუტერული უნარები, შესავალი ფსიქოლოგიაში, შესავალი სოციოლოგიაში, შესავალი თანამედროვე აზროვნებაში, დაპროგრამების საფუძვლები).

პროგრამის განხორციელებაში ჩართული აკადემიური და მოწვეული პერსონალი აქტიურ მონაწილეობას იღებს საგანმანათლებლო პროგრამის შემუშავებისა და განვითარების პროცესში. აკადემიური და მოწვეული პერსონალის პროგრამის განვითარების პროცესში ჩართულობა ხორციელდება ხელმძღვანელთან კომუნიკაციის გზით. პროგრამის განხორციელებაში ჩართული პერსონალის გარკვეული ნაწილი, ასევე, პროგრამის კომიტეტის წევრებიცაა, რამაც კიდევ უფრო მეტად უზრუნველყო პროგრამის განვითარების პროცესში მათი აქტიური ჩართულობა.

პროგრამის ხელმძღვანელი, ევროპის უნივერსიტეტის აფილირებული პროფესორია, ეკონომიკის მეცნიერებათა კანდიდატი, 22 ნაშრომის ავტორი. პროგრამების შემუშავებისა და განვითარების გარდა პროგრამის ხელმძღვანელი ჩართულია პროგრამის განხორციელების პროცესში, სტუდენტთა კონსულტირების, კლასგარეშე აქტივობების ორგანიზება-ჩატარების პროცესში.

პროგრამის შედეგების მისაღწევად, პროგრამის სტუდენტები უზრუნველყოფილები არიან სათანადო რაოდენობისა და შესაბამისი კომპეტენციის მქონე ადმინისტრაციული და დამხმარე პერსონალით.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო პროგრამა
- პროგრამის დანართი #6 - პროგრამის განხორციელებაში ჩართული აკადემიური და მოწვეული პერსონალი

• სილაბუსები   • აკადემიური და მოწვეული პერსონალის რაოდენობის განსაზღვრის მეთოდოლოგია   • კომიტეტის საქმიანობის დამადასტურებელი დოკუმენტაცია   • პროგრამის განხორციელებაში ჩართული პერსონალის რეზიუმეები, კვალიფიკაციის დამადასტურებელი დოკუმენტაცია (დიპლომები), პუბლიკაციების სია   • პროგრამის ხელმძღვანელის რეზიუმე, პუბლიკაციების სია და კვალიფიკაციის დამადასტურებელი დოკუმენტი (დიპლომი)   • სტუდენტური კონფერენციების შესახებ ანგარიში   • საშტატო განრიგი   • საკონსულტაციო შეხვედრების 2018-19 აკადემიური წლის შემოდგომის სემესტრის განრიგი   • საერთაშორისო ურთიერთობების სამსახურის ანგარიში ბიზნესის ადმინისტრირების პროგრამის ინტერნაციონალიზაციის შესახებ
რეკომენდაციები:
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)
შეფასება   ☒ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

4.2 აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის პროფესიული განვითარება

- დაწესებულება რეგულარულად აწარმოებს პროგრამაში ჩართული აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის შეფასებასა და შედეგების ანალიზს.
- უსდ ზრუნავს აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის პროფესიულ განვითარებაზე, ასევე ხელს უწყობს მათ მიერ სამეცნიერო/კვლევითი საქმიანობის განხორციელებას.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

უნივერსიტეტი მუდმივად ზრუნავს პროგრამაში ჩართული აკადემიური პერსონალის და მოწვეული ლექტორების პროფესიულ ზრდაზე და განვითარებაზე. ევროპის უნივერსიტეტი აწარმოებს პროგრამის განხორციელებაში ჩართული პერსონალის შეფასებას. შეფასება გულისხმობს პერსონალის პედაგოგიური საქმიანობის შეფასებას, აკადემიური პერსონალის შემთხვევაში კი კვლევითი საქმიანობის შეფასებასაც. პედაგოგიური საქმიანობის შეფასება ხორციელდება სემესტრულად, ხოლო კვლევითი საქმიანობის - წლიურად.

უნივერსიტეტში, ყოველი სემესტრის ბოლოს სტუდენტების მიერ გამოკითხვის საშუალებით ხორციელდება პერსონალის პედაგოგიური საქმიანობის შეფასება შემდეგი მიმართულებით: ლექტორის მიერ სასწავლო კურსის ფარგლებში გამოყენებული სწავლების მეთოდების, გამოყენებული ლიტერატურის, სასწავლო კურსის მსვლელობის სილაბუსთან შესაბამისობის, სასწავლო კურსით დასახული სწავლის შედეგების მიღწევის, შეფასების სისტემის ადეკვატურობის და ა.შ.

ხარისხის დეპარტამენტის მხრიდან, ყოველი წლის ბოლოს ხდება აკადემიური პერსონალის სასწავლო-მეთოდური მუშაობისა და სამეცნიერო საქმიანობის მონიტორინგი. წლიური ანგარიშის სახით, აკადემიური პერსონალი წარმოადგენს მათი ნაშრომების, პუბლიკაციების, სამაგისტრო და სადოქტორო ნაშრომების ხელმძღვანელობის, განხორციელებული პუბლიკაციების, კონფერენციებში მონაწილეობის შესახებ ინფორმაციას.

გასაუბრების შედეგად დასტურდება, რომ ევროპის უნივერსიტეტში პროგრამის განხორციელებაში ჩართული აკადემიური და მოწვეული პერსონალის პროფესიული განვითარების მიზნით ტარდება ტრენინგები.

ევროპის უნივერსიტეტთან აფილირებული აკადემიური პერსონალი სარგებლობს შემდეგი ფინანსური ხელშეწყობით: აფილირებული პირის მიმართვისა და ფაკულტეტის საბჭოს დასაბუთებული გადაწყვეტილების საფუძველზე, ერთი აკადემიური წლის განმავლობაში, 3000 ლარის ფარგლებში, დაუფინანსოს აფილირებულ პირს კონკრეტული სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობა. აღნიშნული თანხა შესაძლოა გაიზარდოს უნივერსიტეტის სტრატეგიისა და კვლევითი პრიორიტეტების გათვალისწინებით.

ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო პროგრამის განხორციელებაში ჩართული პერსონალი მონაწილეობს საერთაშორისო პროექტებსა და კონფერენციებში, გაცვლით პროგრამებში (ერაზმუს+), მათ პროგრამის ფარგლებში ჩაატარეს ლექციები პოლონეთის დობროვა გრანიცას უნივერსიტეტებში და პოლონეთის სიდლიცას სახელმწიფო უნივერსიტეტებში, პერსონალს აქვს საერთაშორისო პუბლიკაციები, რაც ხელს უწყობს პროგრამის ინტერნაციონალიზაციას.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- სტუდენტების მიერ ლექტორების შეფასების კითხვარი

• სტუდენტთა გამოკითხვის (ლექტორების შეფასება) შედეგების ანგარიში   • პერსონალის სამეცნიერო-კვლევითი და აკადემიური საქმიანობის შეფასების წესი   • ლექციის მსვლელობის შეფასების ფორმა   • აკადემიური და მოწვეული პერსონალის პროფესიული განვითარების მიზნით   • ჩატარებული ტრენინგების შესახებ ინფორმაცია   • პროგრამის განხორციელებაში ჩართული პერსონალის რეზიუმეები, პუბლიკაციების სია   • შეთანხმების ნიმუში აფილირების შესახებ   • საერთაშორისო ურთიერთობების სამსახურის ანგარიში ბიზნესის ადმინისტრირების პროგრამის ინტერნაციონალიზაციის შესახებ   • უნივერსიტეტის 2019 წლის ბიუჯეტი ფაკულტეტების მიხედვით   • ევროპის უნივერსიტეტის ადმინისტრაციული შენობა, საპროფესორო
რეკომენდაციები:
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)
შეფასება   ☒ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

4.3 მატერიალური რესურსი
• პროგრამა უზრუნველყოფილია იმ აუცილებელი ინფრასტრუქტურითა და ტექნიკური აღჭურვილობით, რაც საჭიროა საგანმანათლებლო პროგრამით გათვალისწინებულისწავლის შედეგების მისაღწევად.
სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი   სტუდენტები უზრუნველყოფილი არიან უფასო საბიბლიოთეკო მომსახურებით, ელექტრონული ბიბლიოთეკით, ასლგადამღები ტექნიკით, ინტერნეტით. უნივერსიტეტში სასწავლო მასალების ვიზუალიზებისათვის გამოიყენება თანამედროვე ტექნიკური აღჭურვილობა.

უნივერსიტეტის აუდიტორიები და კომპიუტერული კლასები აღჭურვილია ყველა საჭირო ინვენტარით. პროგრამის ფარგლებში გამოყენებული ყველა სავალდებულო ლიტერატურა ხელმისაწვდომია ბიბლიოთეკაში ელექტრონული ან / და ბეჭდური ფორმით. ევროპის უნივერსიტეტში ხელმისაწვდომია შემდეგი EBSCO-ს და eLFL-ის ელექტრონული ბაზები, სულ, EBSCO-ს 11 ბაზა და eLFL-ის 8 ბაზა.

ევროპის უნივერსიტეტში არსებული მატერიალური-ტექნიკური, საბიბლიოთეკო რესურსისა და ელექტრონული ბაზების შესახებ სტუდენტებს მიეწოდებათ ინფორმაცია საორიენტაციო შეხვედრის დროს და ასევე, მუდმივად ტარდება შეხვედრები ბიბლიოთეკის თანამშრომლების მიერ.

საბიბლიოთეკო რესურსებისა და ელექტრონული ბაზების ხელმისაწვდომობის შესახებ ინფორმაციის გავრცელების მიზნით დაბეჭდილია საინფორმაციო ბუკლეტები, რომელიც ვრცელდება ბიბლიოთეკის თანამშრომლების მიერ სტუდენტებსა და უნივერსიტეტის პერსონალს შორის.

ბიბლიოთეკის ელექტრონული კატალოგი ხელმისაწვდომია უნივერსიტეტის ვებ-გვერდზე (<http://esu.edu.ge/biblio/opac/index.php>). კატალოგში ძიება საშუალებას აძლევს ყველა დაინტერესებულ პირს მოიძიოს ევროპის უნივერსიტეტის ბიბლიოთეკაში ხელმისაწვდომი ლიტერატურა, ასევე არსებული ეგზემპლარის რაოდენობა, გატანილი და დარჩენილი ეგზემპლარების რაოდენობა. ელექტრონულ კატალოგში ძებნა შესაძლებელია ავტორის, სათაურის, თემატიკის შიტითებით.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- ევროპის უნივერსიტეტის ადმინისტრაციული კორპუსი
- უნივერსიტეტის კომპიუტერული კლასები და ლაბორატორია
- ევროპის უნივერსიტეტის 2019 წლის ბიუჯეტი ფაკულტეტების მიხედვით
- ევროპის უნივერსიტეტის ბიბლიოთეკა
- ბიბლიოთეკაში არსებული სახელმძღვანელოები
- ელექტრონული ბაზები
- ანგარიში ელექტრონული ბაზებისა და საბიბლიოთეკო რესურსების შესახებ
- ანგარიში ელექტრონული ბაზების გამოყენების შესახებ
- ბიბლიოთეკის მიერ სახელმძღვანელოების ბრუნვის სტატისტიკა 2018-19 აკადემიური წლის შემოდგომის სემესტრში
- საშტატო განრიგი
- ევროპის უნივერსიტეტის ვებ-გვერდი

რეკომენდაციები:

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

შეფასება

- ☒ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

4.4 პროგრამის/ფაკულტეტის/სკოლის ბიუჯეტი და პროგრამის ფინანსური მდგრადობა

- პროგრამის/ ფაკულტეტის/სკოლის ბიუჯეტით გათვალისწინებული ფინანსური რესურსების გამოყოფა ეკონომიკურად მიღწევადია და შეესაბამება პროგრამის საჭიროებებს.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

ბიუჯეტის შედგენის პროცესში ჩართულია ფაკულტეტები, უნივერსიტეტის სტრუქტურით გათვალისწინებული სამსახურები, რაც უზრუნველყოფს უნივერსიტეტის ბიუჯეტში სხვადასხვა სტრუქტურული ერთეულების, ფაკულტეტების და პროგრამების საჭიროებებისა და მოთხოვნების გათვალისწინებას.

ბიზნესისა და ტექნოლოგიების ფაკულტეტის ბიუჯეტი ითვალისწინებს საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელებისა და განვითარებისთვის მნიშვნელოვან შემდეგ ხარჯებს: აკადემიური და ადმინისტრაციული პერსონალის კვალიფიკაციის ამაღლება - 27 000 ლარი, მათ შორის:

- ✓ აკადემიური პერსონალის კვალიფიკაციის ამაღლება (პროგრამების მიხედვით) - 5 000 ლარი;
- ✓ ადმინისტრაციული პერსონალის კვალიფიკაციის ამაღლება - 5 000 ლარი;
- ✓ მივლინება - 17000 ლარი.
- ინტერნაციონალიზაცია/საერთაშორისო ურთიერთობები - 36 000 ლარი;
- სტუდენტთა და კურსდამთავრებულთა კარიერული მხარდაჭერის ღონისძიებები - 22 000 ლარი;
- სასტიპენდიო პროგრამები (პროგრამების მიხედვით) - 5 000 ლარი;
- სტუდენტური კონფერენციები/ოლიმპიადები (ფაკულტეტების მიხედვით) - 3 000 ლარი;
- საბიბლიოთეკო ფონდი (წიგნები და ელექტრონული ბაზები - პროგრამების მიხედვით) - 5 000 ლარი.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები   • ევროპის უნივერსიტეტის 2019 წლის ბიუჯეტი   • ბიზნესისა და ტექნოლოგიების ფაკულტეტის 2019 წლის ბიუჯეტი
რეკომენდაციები:
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)
შეფასება ✓ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
სწავლების რესურსები თუზრუნველყოფა	✓			

5. სწავლების ხარისხის განვითარების შესაძლებლობები

სწავლების ხარისხის განვითარების მიზნით პროგრამა იყენებს შიდა და გარე ხარისხის სამსახურებს, პერიოდულ მონიტორინგსა და შეფასებას უწევს პროგრამას. აგროვებს და აანალიზებს რელევანტურ ინფორმაციას შესაბამისი გადაწყვეტილების მისაღებად და განსაუხარებლად.

5.1 შიდა ხარისხის შეფასება
პროგრამაში ჩართული პერსონალი თანამშრომლობს შიდა ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურთან პროგრამის ხარისხის შეფასების პროცესის დაგეგმვის, შეფასების

ინსტრუმენტების შემუშავებისა და შეფასების განხორციელების პროცესში და იყენებს ხარისხის შეფასების შედეგებს პროგრამის გასაუმჯობესებლად.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

ინტერვიუს დროს დადასტურდა, რომ პროგრამაში ჩართული პერსონალი აქტიურად თანამშრომლობს შიდა ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურთან. უნივერსიტეტში მოქმედებს და საჯაროდ ხელმისაწვდომია ხარისხის უზრუნველყოფის ციკლი „დაგეგმე — განხორციელე — შეამოწმე — განავითარე“. უნივერსიტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურს შემუშავებული აქვს საგანმანათლებლო პროგრამის განხორციელების შეფასების სისტემა, რის შედეგადაც ხდება არსებული ხარვეზებისა და ნაკლოვანებების აღმოჩენა და ხარვეზების აღმოსაფხვრელად საჭირო ნაბიჯების დაგეგმვა, ხარვეზების აღმოსაფხვრელად დაგეგმილი ნაბიჯების გადადგმა, განხორციელებული ცვლილებების შედეგებზე დაკვირვება და შესაბამისად გამოყენებული მექანიზმების შემოწმება. შემდეგ ეტაპზე ხდება მიღებული შედეგების მიხედვით გამოყენებულ მექანიზმებთან ან ჩატარებულ ქმედებებთან დაკავშირებით საჭირო ცვლილებების განხორციელება პროცესის დახვეწის მიზნით.

ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო პროგრამის თვითშეფასების ანგარიშის მომზადებაში ირიბად ჩართულია როგორც სტუდენტები, მოწვეული პერსონალი, დამსაქმებლები, კურსდამთავრებულები, ასევე პირდაპირ ჩართულია პროგრამის ხელმძღვანელი, ფაკულტეტის დეკანი, სასწავლო პროცესის მართვის მენეჯერები და ევროპის უნივერსიტეტის შემდეგი სამსახურები: ხარისხის უზრუნველყოფის დეპარტამენტი, ადამიანური რესურსების მართვის სამსახური, ფინანსური სამსახური, სტუდენტთა და კურსდამთავრებულთა მომსახურების ცენტრი, საერთაშორისო ურთიერთობების სამსახური, ბიბლიოთეკა.

აღნიშნულმა სამსახურებმა უზრუნველყო ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო პროგრამის თვითშეფასების ანგარიშისთვის საჭირო, პროგრამასთან ან მთლიანად უნივერსიტეტთან დაკავშირებული მათთვის შესაბამისი მონაცემების, ინფორმაციისა და ანგარიშების ხარისხის უზრუნველყოფის დეპარტამენტისთვის მიწოდება.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- ევროპის უნივერსიტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის პოლიტიკა
- სტუდენტების მიერ ლექტორებისა და სასწავლო კურსების შეფასების 2018 წლის ანგარიშები
- სტუდენტებისა და პერსონალის ზოგადი კმაყოფილების 2018 წლის კვლევის შედეგები
- ბაზრისა და დამსაქმებლების მოთხოვნების კვლევა, კვლევის შედეგების გამოყენების ანგარიში
- სტუდენტებისა და დამსაქმებლების მოთხოვნების კვლევა, კვლევის შედეგების გამოყენების ანგარიში
- ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო პროგრამა
- სილაბუსები
- პროგრამის კომიტეტის მუშაობის დამადასტურებელი დოკუმენტაცია

• სამსახურების მიერ წარმოდგენილი და თვითშეფასების ანგარიშში გამოყენებული მონაცემები   • სამსახურების მიერ წარმოდგენილი თვითშეფასების ანგარიშის დანართები
რეკომენდაციები:
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)
შეფასება   ☒ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

5.2 გარე ხარისხის შეფასება
პროგრამის მონიტორინგი და პერიოდული შეფასება ხორციელდება აკადემიური, სამეცნიერო, მოწვეული ადმინისტრაციული, დამხმარე პერსონალის, სტუდენტების, კურსდამთავრებულების, დამსაქმებლების და სხვა დაინტერესებული მხარეების ჩართულობით ინფორმაციის სისტემური შეგროვების, დამუშავებისა და ანალიზის მეშვეობით. შეფასების შედეგები გამოიყენება პროგრამის გასაუმჯობესებლად
სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი   ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო პროგრამის განვითარების პროცესი ხორციელდება ავტორიზაციისა და აკრედიტაციის ფარგლებში. ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო პროგრამას აკრედიტაცია პირველად მიენიჭა 2014 წლის 22 ივლისს, საგანმანათლებლო პროგრამების აკრედიტაციის საბჭოს N 165 გადაწყვეტილებით. აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის რეკომენდაციის საფუძველზე ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამაში განხორციელდა ცვლილებები: კერძოდ, მოხდა პროგრამის შეფასება პოტენციური დამსაქმებლების მიერ და ასევე დარგში დასაქმებული სპეციალისტების მიერ, შეაფასდა პროგრამის მიზნები, სწავლის შედეგები, პროგრამის სტრუქტურა, სასწავლო კურსების თანმიმდევრობა და სემესტრული განაწილება, სასწავლო კურსებზე დაშვების წინაპირობები, სასწავლო კურსებისთვის პროგრამის ფარგლებში გამოყოფილი სამუშაო საათების რაოდენობა.

გადლიერდა რაოდენობრივი ცოდნის უზრუნველყოფის მიზნით გარკვეული სასწავლო კურსების სწავლება, სასწავლო გეგმაში ამ მიმართულებით დაემატა რამოდენიმე სასწავლო კურსი: ფინანსური მათემატიკა, ფინანსური მენეჯმენტი, ფინანსური აღრიცხვა, მმართველობითი აღრიცხვა. საგანმანათლებლო პროგრამებისა და მთლიანად უნივერსიტეტის ხარისხის გარე შეფასების მიზნით, ევროპის უნივერსიტეტი გეგმავს აკრედიტაციისა და რეიტინგის დამოუკიდებელი სააგენტოს (Independent Agency for Accreditation and Rating - IAAR) მიერ უნივერსიტეტის ინსტიტუციურ აკრედიტაციას (ავტორიზაციას). აღნიშნული მიზნით აკრედიტაციისა და რეიტინგის დამოუკიდებელ სააგენტოსთან 2018 წლის ნოემბრის თვეში გაფორმდა ხელშეკრულება და დაიწყო პროცესების დაგეგმვა და სამუშაო ჯგუფების შედგენა.	
მტკიცებულებები/ინდიკატორები • აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის 2014 წლის 24 ივლისის დასკვნა • აკრედიტაციის საბჭოს 2014 წლის # 171 გადაწყვეტილება • აკადემიური საბჭოს 2014 წლის 22 ივლისის, # 13 ოქმი • აკრედიტაციისა და რეიტინგის დამოუკიდებელ სააგენტოსთან (IAAR) გაფორმებული ხელშეკრულების ასლი • ბაზრისა და დამსაქმებლების მოთხოვნების კვლევა, კვლევის შედეგების გამოყენების ანგარიში • ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო პროგრამა	
რეკომენდაციები:	
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის	
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):	
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)	
შეფასება ☒ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან	

5.3. პროგრამის მონიტორინგი და პერიოდული შეფასება

პროგრამის მონიტორინგი და პერიოდული შეფასება ხორციელდება აკადემიური, სამეცნიერო, მოწვეული ადმინისტრაციული, დამხმარე პერსონალის, სტუდენტების, კურსდამთავრებულების, დამსაქმებლების და სხვა დაინტერესებული მხარეების ჩართულობით ინფორმაციის სისტემური შეგროვების, დამუშავებისა და ანალიზის მეშვეობით. შეფასების შედეგები გამოიყენება პროგრამის გასაუმჯობესებლად

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

პროგრამის განხორციელების მონიტორინგის მიზნით, ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის მიერ მუდმივად ხორციელდებოდა ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო პროგრამის შეფასება ყველა დაინტერესებული მხარის (სტუდენტი, პროგრამის განხორციელებაში ჩართული პერსონალი, პოტენციური დამსაქმებელი) მიერ და მათი რეკომენდაციების გათვალისწინებით ხდებოდა პროგრამაში სათანადო ცვლილებების განხორციელება და შესაბამისად პროგრამის დახვეწა.

განახლდა ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო პროგრამა. დამსაქმებლებისა და დარგში დასაქმებული სპეციალისტების მიერ შეფასდა პროგრამის მიზნების, სწავლის შედეგებისა და სასწავლო გეგმების სამუშაო ვერსია. მიღებული რეკომენდაციებისა და რჩევების საფუძველზე განხორციელდა საჭირო ცვლილებები პროგრამის დახვეწის მიზნით.

ინტერვიუების საფუძველზე დასტურდება, რომ ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური, პროგრამის ხელმძღვანელთან ერთად ახდენს პროგრამის აკადემიური პერსონალის სასწავლო-მეთოდური მუშაობისა და სამეცნიერო საქმიანობის მონიტორინგს, შეისწავლის პერსონალის კმაყოფილების ხარისხს, ატარებს სტუდენტთა გამოკითხვას პროფესორ/მასწავლებელთა საგანმანათლებლო საქმიანობისა და ზოგადად, სასწავლო პროცესის შეფასების მიზნით. ანალიზებს მიღებულ შედეგებს, შეიმუშავებს რეკომენდაციებს და ადგენს განვითარების საჭიროებებს.

ხარისხის უზრუნველყოფის დეპარტამენტის მიერ პროგრამის მონიტორინგისა და მისაღწევი სწავლის შედეგების გაუმჯობესების მიზნით ახდენს სწავლის შედეგების შეფასებას პირდაპირი და არაპირდაპირი მეთოდების გამოყენებით.

პროგრამის განვითარებისა და საერთაშორისო თუ ადგილობრივი საუკეთესო პრაქტიკის, ასევე პროგრამის თანამედროვე მოთხოვნებთან შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით ხორციელდება საგანმანათლებლო პროგრამების შედარება წარმატებულ ადგილობრივ და საერთაშორისო უნივერსიტეტების ანალოგიურ პროგრამებთან. ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო პროგრამის შედარება განხორციელდა 1 ადგილობრივ (შავი ზღვის საერთაშორისო უნივერსიტეტის ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო პროგრამა) და 2 საერთაშორისო უნივერსიტეტის ანალოგიურ პროგრამებს (ნორვეგიის ბიზნეს სკოლის ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო პროგრამა, ევროპული უნივერსიტეტის ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო პროგრამა). შედარებისა და ანალიზის შედეგად, მოხდა შემდეგი საკითხების გათვალისწინება: საბაკალავრო პროგრამის ფარგლებში ყურადღება გამახვილდა მიმართულების სიღრმისეულად შესწავლისთვის აუცილებელ სასწავლო კომპონენტზე, რაც გამოიხატა კონკრეტულ სასწავლო კურსებში კრედიტების მოცულობის ზრდაში, მეტი აქცენტი გაკეთდა მათემატიკის, ფინანსური და მმართველობითი აღრიცხვის, მიკროეკონომიკისა და მაკროეკონომიკის, ასევე,

სტატისტიკის, ფინანსური მენეჯმენტისა და სტრატეგიული მენეჯმენტის სიღრმისეულად შესწავლაზე.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- ევროპის უნივერსიტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის პოლიტიკა
- სტუდენტების პროგრამის განხორციელებაში ჩართული პერსონალის, პოტენციური დამსაქმებლების გამოკითხვის შედეგების ანალიზი
- იმპირიებული ლექციების შეფასების ფორმა
- ლექციების მსვლელობის შეფასების ფორმა
- სტუდენტების მიერ სასწავლო კურსისა და ლექტორის შეფასების კითხვარი
- სტუდენტთა გამოკითხვის (სასწავლო კურსისა და ლექტორის შეფასება) შედეგების ანალიზი
- ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო პროგრამა
- ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო პროგრამის ანალოგიურ პროგრამებთან შედარების ანალიზი

რეკომენდაციები:

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

შეფასება

- ☒ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
სწავლების ხარისხის განვითარების შესაძლებლობები	✓			

თანდართული დოკუმენტაცია (არსებობის შემთხვევაში)

უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების სახელწოდება: შპს ევროპის უნივერსიტეტი

უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამის დასახელება: ბიზნესის ადმინისტრირების
საბაკალავრო პროგრამა

დასკვნის გვერდების რაოდენობა: 36 გვერდი

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტები	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
1. საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი, სწავლის შედეგები და მათთან პროგრამის შესაბამისობა		✓		
2. სწავლების მეთოდოლოგია და ორგანიზება, პროგრამის ათვისების შეფასების ადეკვატურობა		✓		
3. სტუდენტთა მიღწევები, მათთან ინდივიდუალური მუშაობა	✓			
4. სწავლების რესურსებით უზრუნველყოფა	✓			
5. სწავლების ხარისხის განვითარების შესაძლებლობები	✓			

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის თავმჯდომარის
დავით ასლანიშვილი

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის წევრ(ებ)ის
პაატა კუნჭულია

დავით ცირამუა